

Bilancia roka 2021 - časť II.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora prináša súhrn názorov poľnohospodárov a potravinárov, vybraných zväzov a združení na končiaci sa rok 2021.

V ankete odpovedajú poľnohospodárske a potravinárske zväzy a združenia na 3 otázky. V tejto časti bilancujú rok pestovatelia cukrovej repy a producenti cukru.

Zväz pestovateľov cukrovej repy Slovenska

1. Čo pozitívne priniesol rok 2021:

Rok 2021 na rozdiel od prechádzajúcich 10 rokov priniesol priemernú cukornatosť cukrovej repy 17,3%, u niektorých pestovateľoch dokonca vyššiu. Rovnako pozitívne hodnotíme aj minimálny tlak cercosporiózy v porastoch, ktoré tým, že cukrová repa nestratila list, umožnili tvorbu cukru v repe až do neskorých štádií rastu. Z hľadiska rastu predajných cien cukru očakávame rast odbytových cien cukrovej repy, čo v konečnom dôsledku pozitívne ovplyvní ekonomiku jej pestovania.

2. Čo negatívne priniesol rok 2021:

Problémom boli celonočné mrazy, ktoré sa v pestovateľských regiónoch cukrovej repy vyskytli začiatkom apríla a spôsobili takmer 25 % výpadky v porastoch. Následne presiate porasty už nedosiahli svoj potenciál. Ak by spomínané mrazy nezasiahli v takej miere cukrovú repu, dnes by sme rok 2021 hodnotili ako vysoko nadpriemerný nielen z pohľadu cukornatosti, ale aj z hľadiska hektárových úrod.

3. Aké sú priority pre rok 2022:

V kontexte vysokých cien konkurenčných plodín, rastu vstupných nákladov sa pred pestovateľmi objavila obrovská výzva, ako sa s danou situáciou vysporiadať a zachovať pestovanie cukrovej repy aj v roku 2022. Situácia je mimoriadne náročná, pretože mechanizmus konštrukcie finálnych cien cukrovej repy nie je taký flexibilný a nedokáže okamžite reflektovať na volatilitu cien. Z tohto hľadiska očakávame prechodný pokles výmery v roku 2022, ktorý však vplyvom rastu predajných cien cukru a s ním súvisiacim rastom cien za cukrovú repu môže byť v roku 2023 čiastočne vykompenzovaný. V súlade s garanciou kontinuálnej podpory cukrovej repy zo strany rezortného ministerstva ako citlivej komodity zaradenej do schémy viazaných platieb očakávame pokračujúce podpory, ktoré zastabilizujú pestovanie tejto strategicky významnej suroviny pre produkciu cukru na Slovensku.

Slovenský cukrovarnícky spolok:

1. Čo pozitívne priniesol rok 2021:

Priaznivé počasie počas druhej polovice leta a jesene zlepšilo naše očakávania s prognózou mierne nadpriemernej úrody. Okrem priaznivého vplyvu počasia na úrody základnej suroviny pre produkciu cukru hodnotíme pozitívne aj fakt, že naše odvetvie pokračovalo v ekologizácii produkcie cukru. Cukrovarníctvo na Slovensku totiž v druhej polovici roka zavrášilo proces plynofikácie a prispelo tým k ochrane klímy. Obmedzili sme environmentálnu záťaž na minimum a pokračujeme v prechode na zelené zdroje.

Situácia v sektore nabrala mierne zlepšujúci sa charakter v zmysle zlepšenia rovnováhy medzi ponukou a dopytom.

Pre krajinu je mimoriadne kľúčové, že sebestačnosť Slovenska v cukre z domácej suroviny zostáva naďalej zachovaná.

2. Čo negatívne priniesol rok 2021:

Kým druhá polovica roku 2021 nám hrala do kariet, v úvode roka to bolo presne naopak. Jarné mrazy totiž poškodili vyše 5 tisíc ha cukrovej repy, ktoré naši pestovatelia museli nanovo presievať.

3. Aké sú priority pre 2022:

Kľúčovou úlohou je zabezpečenie potravinovej bezpečnosti a potravinovej sebestačnosti v produkcii slovenského cukru zo slovenskej cukrovej repy. Vertikála cukrová repa a cukor musí naďalej ostať stabilnou. Bez stability sa potravinová sebestačnosť v produkcii bielej komodity bude dosahovať veľmi ťažko.